

Kierrätystavoite siintää vielä kaukana

Uusi velvoite biojätteen erilliskeräyksestä ei sellaisenaan riitä kierrätystavoitteen saavuttamiseen.

STT, Maiju Ylipiessa

● Biojätteen kierrätystasoon pitäisi nousta Suomessa huomattavasti, jos parin vuoden päähän asetettu kierrätystavoite halutaan saavuttaa.

Kaikesta yhdyskuntajätteen kuuluvasta biojätteestä kierrätetään tällä hetkellä arviolta alle puolet, kertoo Suomen ympäris-

tökeskuksen erikoissuunnittelija Hanna Salmenperä. Tarkkaa tietoa ei ole, sillä sekajätteen määrän biojätteen määrä tiedetään vain kotitalousjätteen osalta.

Suomen nykyisessä jättesuunnitelmassa tavoitteena on, että vuoteen 2023 mennessä biojätteestä hyödynnettäisiin 60 prosenttia. Uudistettavana olevan suunnitelman uudeksi tavoitteeksi ehdotetaan 65 prosenttia vuonna 2027, mitä Salmenperä pitää hyvin kunnianhimoisena.

Nyt biojätteiden erilliskeräys on laajenemassa, kun asiasta on vuonna 2021 ensi kertaa säädetty valtakunnan tasolla konkreettisia velvoitteita.

Aiemmin lainsäädännössä on pysytty yleisellä tasolla. Konkreettisia toimista ovat päättäneet kunnat, ja hajonta on ollut suurta.

KUNTIEN TULEE järjestää biojätteen erilliskeräys taajamissa vähintään viiden huoneiston asuin-kiinteistöistä viimeistään tämän vuoden heinäkuun alusta alkaen. Uudet asetukset asiasta tulivat voimaan joulukuun alussa.

Viimeistään heinäkuussa 2024 erilliskeräys laajenee kaikkiin asuin-kiinteistöihin yli 10 000 asukkaan taajamissa. Vaihtoehtona on myös kiinteistöllä tapahtuva kompostointi.

Säädöksestä voidaan myös joutua, jos biojätteen keräyksestä aiheutuisi esimerkiksi pitkien välimatkojen vuoksi kohtuuttomat kustannukset ympäristöhyötyyn nähden.

Monissa kunnissa biojätteen erilliskeräys on viime vuosina lisääntynyt paljon, osaksi tulevia vaatimuksia ennakoiden, sanoo ympäristöneuvos Riitta Leinen ympäristöministeriöstä.

Uusi asetus koskee kaikkea yhdyskuntajätteen kuuluvaa biojätettä, eli paitsi kotitalouksia, myös palveluita, elinkeinotoimintaa ja hallintoa.

Asetus ei sellaisenaan riitä nostamaan biojätteen kierrätystas-

ta tavoitetasolle, toteavat sekä Salmenperä että Leinen.

Kierrätystehokkuus pitäisi saada nousuun esimerkiksi neuvonnan ja viestinnän keinoin, sillä erilliskeräyksen piirissä on nykyin ihmisiä, jotka eivät biojätettä kierrätä.

Salmenperä pitää asetusta kuitenkin erittäin merkityksellisenä. – Ilman sitä emme tule saamaan kierrätystä nousuun, mitä tässä nyt haetaan.

Leinen arvioi, että asetus nostaisi yhdyskuntajätteen kierrätystasoa joitain prosenttiyksiköitä.

– Jos näyttää siltä, että kehitys ei ole riittävän nopeaa, meidän pitää miettiä, pitääkö erilliskeräysvelvoitteita edelleen tiukentaa, Leinen sanoo.

BIOJÄTETTÄ SYNTYY Suomessa arviolta hiukan alle miljoona tonnia vuodessa, Salmenperä kertoo. Se on noin kolmasosa kaikesta yhdyskuntajätteestä.

EU:n jätedirektiivin mukaan yhdyskuntajätteestä tulee vuoteen 2035 mennessä kierrättää 65 prosenttia. Tavoite on kirjattu myös Suomen lainsäädäntöön.

Kaikesta yhdyskuntajätteen kuuluvasta biojätteestä kierrätetään arviolta alle puolet.

Jos biojäte laitetaan sekajätteen, siihen sitoutuneet ravinteet menetetään.

Biojätteelle ei ole laissa erikseen kierrätystavoitetta.

– Biojätteen kierrätyksen lisäämisellä on olennainen merkitys sen suhteen, kuinka helposti nämä kunnianhimoiset yhdyskuntajätteen kierrätystavoitteet pystytään saavuttamaan, Leinen sanoo.

Salmenperä korostaa, että biojätteen kiertoon saaminen on ympäristön kannalta erittäin tärkeää.

– Jos biojäte laitetaan sekajätteen, siihen sitoutuneet ravinteet menetetään.

KIERRÄTUSTEHOKKUUS voitaisiin saada nousuun esimerkiksi neuvonnan ja viestinnän keinoin, sillä erilliskeräyksen piirissä on nykyin ihmisiä, jotka eivät biojätettä kierrätä.